

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 10 SETEMBRE DE 2021 | Número 134

PÀG. 12 | VIQUI MOLINS

Quan parlem una mica massa...

PÀG. 14 | TERESA FORCADES

"Els professors han de tenir una perla"

PÀG. 20 | POBLET

Els monjos del monestir se senten
"avergonyits, adolorits i penedits"

PÀG. 25 | OBITURARI

Mor Joan Torras, pintor d'un centenar
d'esglésies a Catalunya

PÀG. 30 | PAPA FRANCESC

"La unitat nacional mai es valorarà sense
la reconciliació bàsica dels pobles

PÀG. 39 | JOSEP GALLIFA

Persones integrals

La renúncia del bisbe Xavier Novell | PÀG. 5

Edició paper gratuïta

Catalunya Religió editem aquesta versió setmanal en PDF en obert per facilitar-ne la distribució.

Us portem a casa l'actualitat religiosa.

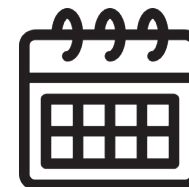
www.catalunyareligio.cat/acasa

Reenvieu l'edició setmanal als contactes de les vostres comunitats o amb els butlletins que gestioneu.

Agenda

Consulteu els propers esdeveniments

PÒRTIC

Hauríem volgut una explicació clara de bon començament. La crisi comunicativa per la renúncia del bisbe Novell quasi ha fet oblidar la crisi eclesial que implica. El silenci ha alimentat el desig de conèixer, l'especulació i l'escarni públic. I hem sentit soroll, molt de soroll. Falta fer-ne un exercici comprensiu, serè, antropològic. Falta parlar de com s'acompanyen les ferides que ens fan més humans. És aquí on volem ser Catalunya Religió. Gràcies per llegir-nos en aquesta nova temporada que comencem. Bon curs a tothom!

SUMARI

5 Actualitat

Què vol dir penjar els hàbits?

La Rebotiga n.15. El cas del bisbe Xavier Novell

Omella demana sobre Novell "no destruir i respectar les persones"

Forcades sobre Sinclètica: "Els professors han de tenir una perla"

Els monjos de Poblet se senten "avergonyits, adolorits i penedit"

Mor Joan Torras, pintor d'un centenar d'esglésies a Catalunya

Torna 'Amb fe de llibres', el club de lectura de Catalunya Religió

Papa Francesc: "La unitat nacional mai es valorarà sense la reconciliació bàsica dels pobles"

"Treballar a Càritas és un repte i un regal"

"Amb l'ACO entenc alguna cosa que em costava abans: El Regne de Déu"

9 Panoràmica

Qui era el bisbe Xavier Novell?, per Jordi Llisterra

Quan parlem una mica massa..., per Victòria Molins

Persones integrals, per Josep Gallifa

41 Recull de premsa

42 La setmana a les xarxes

L'Escolania presenta un disc de música popular i d'autor

L'Escolania 2021-2022 ja està en marxa. Malgrat els inconvenients ha pogut comptar amb vuit nous alumnes, sis dels quals s'incorporen al primer curs (4t de Primària) i dos al segon (5è de Primària). Enguany, l'Escolania estarà formada per 46 escolans. La gran novetat d'aquest inici de curs, per això, és la publicació d'un nou CD, que porta per títol "Ressons de la nostra terra". És el primer enregistrament de l'Escolania que està íntegrament format per repertori popular i d'autor, que també forma part del repertori habitual del cor en la seva faceta més concertística.

ABADIA DE MONTSERRAT | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Barcelona es prepara per una nova edició de La Nit de les Religions

Torna 'La Nit de les Religions' a Barcelona, i ho farà el cap de setmana del 18 i 19 de setembre. La sisena edició d'aquest punt de trobada comptarà amb la participació de 40 centres de culte i entitats de diferents conviccions arreu de la ciutat. Al llarg d'aquests dos dies, diverses creences i conviccions en diàleg obriran les seves portes per mostrar-se a la ciutadania tot oferint xerrades, tallers, concerts, representacions i rutes guiades, entre altres activitats.

AUDIR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Acollir i ser acollit, a Jesuits Global

El web d'informació de la Companyia de Jesús al món, **Jesuits Global**, dedica un reportatge a la xarxa d'hospitalitat que impulsa la Fundació Migra Studium. El projecte el coordina **Pau Vidal**, que ha participat en aquest reportatge juntament amb altres persones que participen a la xarxa. Per a Pau Vidal, a través de Migra Studium, la Companyia de Jesús ofereix una porta oberta a les persones que després de mesos o anys de trànsit migratori, arriben a Barcelona amb l'esperança de començar un futur millor, especialment a aquelles més vulnerables.

JESUÏTES | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Què vol dir penjar els hàbits?

El 23 d'agost el bisbe de Solsona, **Xavier Novell**, feia pública a través d'un comunicat la seva renúncia al govern pastoral de la diòcesi per motius "estrictament personals". Aquest diumenge diversos mitjans digitals publicaven que Novell "ha penjat els hàbits" perquè s'ha enamorat d'una dona. Un element clau en aquest cas és la projecció pública que ha tingut Novell. Pocs dies després, el bisbat **hi ha afegit** que "la corroboració, o no, d'aquestes informacions pertany al seu estricte àmbit personal".

En aquest escenari mirem d'aclarir què vol dir penjar els hàbits. Quin és el procés per fer-ho? El bisbe que hi renuncia deixa el territori o deixa de ser bisbe? Es pot deixar de ser bisbe? Hi renuncia perquè no pot ser bisbe o perquè ja no pot acompanyar una comunitat cristiana?

Penjar els hàbits, dit d'una altra manera, abandonar la vida religiosa. Per extensió i popularment, secularitzar-se. Un procés que no es dona tant com podria semblar, ni que es dona d'un dia per l'altre. Quan es produeix, caldria pressuposar que s'ha fet amb un cert acompanyament, amb un seguiment. En el cas de la vida religiosa, per exemple, hi ha un consell no

escrit: que els anys que un triga a pensar en sortir haurien de ser els mateixos anys que un es va pensar en entrar a ser religiós o religiosa. També recomanen un any d'acompanyament espiritual per discernir una decisió com aquesta.

Una instància al Vaticà

Una vegada presa aquesta decisió, el procés ordinari per “penjar els hàbits” comença amb la redacció d'una carta a Roma demanant la secularització. El bisbe de torn encomana a un capellà que porti l'expedient del cas. Aquest capellà fa un conjunt d'entrevistes a la persona que demana la secularització. Hi ha de constar el currículum, com va decidir ser capellà, raons per deixar-ho, i la carta al Papa. El capellà que porta l'expedient s'anomena instructor, i també entrevista a la parella afectiva si n'hi ha i a d'altres persones. De tot plegat en fa un bon escrit que ha de signar el bisbe. S'envia l'expedient a Roma perquè ho mirin i decideixin. Un cop es rep de Roma la secularització l'ha de signar l'interessat i el bisbe. Conté un conjunt de prohibicions com per exemple no donar classes de teologia, o no exercir el ministeri. El Papa pot concedir una suspensió del ministeri, però no es deixa mai de ser capellà o bisbe.

En el cas dels capellans, també pot demanar la suspensió del ministeri un bisbe per a un prevere. Algú que hagi desaparegut i que de cop se sap que té parella, per exemple. En aquests casos aquest procés el fa nunciatura.

En el cas dels bisbes, la comunicació per demanar secularitzar-se es fa per carta, directament al Papa. La Santa Seu demana aleshores un contrast que allò que manifesta per escrit està fonamentat, per evitar que no hi hagi cap coacció i sigui una decisió lliure. Es tracta d'evitar allò de “miri, m'han obligat a escriure aquesta carta”. És en aquest moment quan la institució, el bisbat en aquest cas, pot suspendre el sou i la responsabilitat d'ofici, directament.

Ara, una cosa és demanar la suspensió del ministeri, i una altra cosa és demanar l'aixecament del celibat, dues coses diferents. Si la decisió ve motivada per una relació afectiva, i si un té la intenció de casar-se per l'Església, es fa aquesta petició. Normalment, si es dona la primera, es dona també la segona. Es considera, però, un acte de gràcia que fa el Papa, suspèn el ministeri perquè li ho demanen.

En el cas de Novell, no ha trascendit el contingut de la instància, ni consta que el papa l'hagi dispensat del celibat, però cal suposar que no trigarà a fer-ho.

El “caràcter inesborrable” de l'ordenació

Penjar els hàbits, però, no comporta deixar de ser capellà o deixar de ser bisbe. Un capellà no ho deixa de ser mai, igual que passa amb un bisbe. L'ordenació sacerdotal o episcopal és un sacrament, com el baptisme o el matrimoni: no és un càrrec ni es pot desfer. En dret canònic es parla del “caràcter inesborrable amb què són marcats” en el cas de rebre el sacrament de l'orde.

Què vol dir que el Papa hagi acceptat la renúncia de Novell? En aquest cas, significa que l'Església deixa de donar-li la potestat de l'exercici públic del ministeri i la persona deixa d'exercir-lo.

La Rebotiga n.15. El cas del bisbe Xavier Novell

Reprenem la temporada del comentari de l'actualitat de la setmana des de la redacció de Catalunya Religió amb un monogràfic sobre la polèmica per la **renúncia** del bisbe de Solsona **Xavier Novell**. Tertúlia amb els periodistes **Laura Mor, Glòria Barrete, Ignasi Escudero i Jordi Llisteri**.

A La Rebotiga d'inici de curs els periodistes han analitzat la repercussió eclesial i mediàtica que ha tingut la notícia i el seu impacte comunicatiu. D'altra banda, també han tractat la perspectiva de crisi a què haurà de fer front l'Església durant els propers mesos.

L'espai de reflexió ha subratllat una qüestió clau en el cas del bisbe Novell: si ha perdut la fe i si té intenció de trencar amb l'Església o bé vol renovar la confiança amb la seva comunitat cristiana.

**ESCOLTA
EL PODCAST**

Omella demana sobre Novell “no destruir i respectar les persones”

El president de la Conferència Episcopal Espanyola i cardenal arquebisbe de Barcelona, **Joan-Josep Omella**, ha demanat aquest dijous respecte per les persones en el **cas del bisbe de Solsona, Xavier Novell**. Omella s'ha pronunciat davant els mitjans després de la presentació oficial de les línies pastorals pels propers quatre anys de la CEE.

Aquest pronunciament explícit del cardenal és el primer que fa un membre de l'episcopat espanyol i català. El bisbe de Vic i actual administrador apostòlic de Solsona, **Romà Casanova**, va demanar pregar per Novell en la **seva carta a la diòcesi**, i durant la missa de festa major de dimecres a Solsona.

Omella davant la premsa ha demanat també no fer del cas Novell “una novel·la morbosa” i deixar de “destruir les persones” ja que, creu, “s’ha de respectar la intimitat de les persones” i entendre “les raons personals de cadascú”.

El cardenal també ha reconegut que no en sabia res i que el mateix dia de fer-se pública la renúncia li va enviar un correu electrònic a Novell oferint-li ajuda. Omella ha expressat que comparteix el dolor de la seva família i de la comunitat de Solsona que, afirma, “ha quedat molt tocada”.

Qui era el bisbe Xavier Novell?

JORDI LLISTERRI
A LAETO ANIMO

Ja em perdonaran que en parli en passat perquè ni s'ha mort ni ha deixat de ser bisbe, però **Xavier Novell** ha **presentat** per sorpresa de tothom la seva renúncia com a bisbe de Solsona. Als 52 anys, deu anys després de succeir el bisbe **Jaume Traserria**. Sense actualment gaires possibilitats de promoció episcopal, era de preveure que es jubilà com a bisbe de Solsona el 2044, d'aquí a més de vint anys. Què ha passat?

Hi ha pocs antecedents de renúncies avançades. De memòria cito el bisbe de Màlaga, el català **Ramon Buxarrais**, que el 1991 va presentar la renúncia deu anys abans de l'edat de jubilació i se'n va anar a ajudar als pobres de

Melilla. Més recentment, el 2019, va dimitir el bisbe de Ciudad Rodrigo, la jove promesa **Raúl Berzosa**, també per motius personals no gaire aclarits però que aparentment no tenen gaires semblances amb el cas de Novell.

El fins aquest dilluns bisbe de Solsona no ha explicat res directament. Ni sabem què farà ara. Habitualment un bisbe que es retira desapareix i se'n torna a la seva diòcesi d'origen (que no seria el cas de Novell, fill del mateix bisbat) o se'n va a les missions. Potser una vida de retir espiritual? Un parèntesis? No ho sabem. En tot cas, continuarà sent bisbe fins al final dels seus dies amb altres funcions.

La nota parla d'una decisió únicament personal. Ha tancat totes les comunicacions i per ara no explicarà res. Ha estat una sorpresa per tothom. Tant per la gent més propera com per la majoria de bisbes i entorns eclesials. Per tant, només podem especular i mirar enrere. Veure qui era el bisbe de Solsona per apuntar alguns motius del què ha passat. Tot fa veure que realment ha estat així: una decisió molt personal.

Novell ha estat sempre una persona ferma en les seves conviccions però alhora amb girs de 180°. Seminarista en l'època del bisbe **Antoni Deig** va ser un dels *enfants terribles* del moment, durant els anys 90. El seminarista "progre" que, per exemple, va defensar davant de tots els bisbes i membres del Concili Provincial Tarraconense l'ordenació de les dones. No era la millor manera de promocionar-se. Novell sempre ha cregut que si dir el que es pensa en consciència ha de suposar un calvari, més va patir "*Nostrusenyor*".

Però el bisbe Traserra va veure en ell una de les seves grans qualitats i el que el llavors bisbe de Solsona apreciava més. Una persona molt intel-

ligent. Molt. El va enviar a estudiar a Roma i en tornar es va convertir en la seva mà dreta a la diòcesis i el 2010 en el successor. Però a la ciutat eterna Novell, en l'època final del pontificat de **Joan Pau II**, va fer un gir de 180° en els seus plantejaments pastorals i eclesials. I va passar a defensar la més ferma ortodòxia catòlica. Però amb el mateix convenciment que sempre havia tingut. I si calia ser crucificat per defensar la veritat eterna, que així fos. L'exemple més clar és **l'escandalera** que es va organitzar per unes ratlles que va escriure al Full Dominical que van ofendre al col·lectiu homosexual. Es va resistir contra el parer de tothom a fer el clàssic comunicat de demanar disculpes "si he ofès a algú" encara que això li costés la reprovació del consistori solsoní entre altres escarnis.

La mateixa convicció l'ha tingut en els plantejaments pastorals. Poden ser discutibles, però ningú li pot negar que tenia un pla per una diòcesi envellida. Amb convicció i sense aturador, ha podat tot el que creia que havia de podar, encara que fes mal, per centrar-se en aquelles iniciatives que estava convençut que podíem portar a rebrotar la diòcesis. I en **algunes** coses no es pot negar que ha encertat.

Per alguns, un il·luminat. I per altres, un franc-tirador.

D'on no ha baixat mai del burro és en les seves conviccions nacionals. Crec que és l'únic bisbe del que tenim la foto votant l'1 d'octubre. I això tampoc ajuda quan les decisions eclesials es prenen en l'eix que va de Barcelona-Madrid-Roma i que ara sovint fa parada a l'Aragó. Com en altres temes fonamentals ho vivia clarament com un tema de consciència i actuava i deia el que creia en consciència.

No sabem què ha passat, però podem especular que darrera hi ha clarament un tema de consciència i de convenciment. No ser bisbe a qualsevol preu si no puc fer i dir realment el que penso.

Molts hi podem veure com a clau el tema nacional, perquè és el que ha tingut més recorregut a nivell mediàtic els darrers anys. Però si hi és, segurament és un factor més i col·lateral. Això no treu una lectura política del fet, perquè es perd el bisbe més sobiranista de Catalunya, just el mateix any en què també ha renunciat per edat el bisbe de Girona, **Francesc Pardo**, mode-

radament enquadrat en aquest sector. Per tant, les conseqüències en el mapa episcopal que es pot **dibuixar** els propers mesos a Catalunya són de llarg abast. Ara el cardenal **Joan Josep Omella** té molt de camp per córrer.

També pot portar al problema d'altres diòcesis petites que durant anys queden a l'espera de nomenament i regides per un bisbe veí, com passarà ara a Solsona amb el bisbe de Vic com a administrador apostòlic. Això ja va passar a

Solsona durant bona part del segle XIX. Fins el 1919 va estar sense bisbe planant la possibilitat permanent que fos absorbida o segregada entre les diòcesis veïnes. També podríem tornar a aquesta situació i llavors fins els alcaldes de la CUP trobaran a faltar que Solsona sigui seu episcopal...

Certament avui no deuen plorar molt els eclesiàstics als qui no els agrada que hi hagi bisbes que van per lliure. Però, m'inclino realment per

una renúncia personal i per motius de consciència. I com que aquest sagrari és difícil de visitar poca cosa més es pot especular. Potser és un altre gir de 180°? L'olfacte apunta a un convenciment pastoral d'acord amb les seves conviccions que pel que sigui ha vist impossible tirar endavant i que no valia la pena ser vint anys més bisbe de Solsona.

JORDI LLISTERRI -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Quan parlem una mica massa...

VICTÒRIA MOLINS GOMILA
A LA MÍSTICA DEL CARRER

Algú que sabia força de la condició humana va dir una frase que a mi em va arribar en un moment important de la meua vida i em va ajudar molt pel que fa a no judicar mai al altres: "quan no ho sabem tot d'algú no sabem res". Invito a pensar-ho. És pot conèixer un fet aïllat, fins i tot diverses reaccions d'una persona, fets o determinacions, però si no ho sabem tot, no podem mai judicar sense el perill d'equivocar-nos.

No vull parlar d'un cas concret, el tan airejat del bisbe **Novell**. En tenim molts. Sobretot dels suposats o comprovats pederastes. Ens va fer patir molt el dolor de lla comunitat del monestir més estimat per tots nosaltres, Montserrat, per

exemple. En aquests últims temps han sortit a la llum pública alguns casos dins d'un col·lectiu -el de l'Església- que sempre està en boca de tothom i sovint, parlant en general, amb raó. En aquest sentit tinc una cosa molt clara. I me la va ensenyar, com tantes altres, Jesús de Natza-ret. Les crítiques a un col·lectiu no només són lícites, sinó que ens ajuden a entendre els seus ideals, les seves actuacions, les seves intencions i la línia del seu pensament. També a prendre una postura respecte a la nostra adhesió o seguiment o a les nostres prevencions. Això ho feia Jesús fins i tot amb una contundència increïble tractant-se del grup religiós que governava. Arribava fins i tot a aplicar al seus mem-

bres -en general- veritables qualificatius tan forts com dir-los "sepulcres blanquinosos".... Però mai ho feia d'un membre en particular. Fariseu era Nicodem i el va rebre amb tota l'atenció del món.

Potser perquè sempre pateixo molt més amb aquelles persones que són víctimes de sí mateixes que amb les víctimes d'altres, em costa

molt fer judicis públics i comentaris de tot tipus, com en el cas actual. Més que comentaris són interpretacions a les que ningú té dret i menys de fer-les públiques.

Torno al començament: quan no ho sabem tot, no sabem res... Tots alguna vegada ens hem sentit víctimes dels comentaris que ens han ferit, perquè la nostra visió del que som i fem

està lluny de les interpretacions humanes a les quals els hi manca conèixer altres elements. I això fa patir molt. I en el pitjor dels casos, encara que tinguem raó en les nostres interpretacions, que mai vulguem fer llenya de l'arbre caigut...

VICTÒRIA MOLINS -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Maria del Mar Albajar, abadessa del monestir de Sant Benet de Montserrat, i Teresa Forcades, directora de Sinclètica.

Forcades sobre Sinclètica: “Els professors han de tenir una perla”

Els va semblar que dir-se “escola de vida” era “massa pretensions”. Al final, s’han definit com a escola monàstica amb el nom de **Sinclètica**. La monja benedictina **Teresa Forcades** dirigeix aquest nou projecte del monestir de Sant Benet. Una proposta que té el suport de la comunitat i que neix amb la complicitat de l’abadessa, **Maria del Mar Albajar**. Un bon tàndem. Dues religioses que tenen tanta humilitat com bones idees i potència creativa.

Sinclètica va obrir portes el curs passat. En plena pandèmia. Està concebut com un espai de formació humanística “amb el màxim rigor intel·lectual”, defensen les promotores d’aquesta escola monàstica. Tot un programa que s’inspira en la Regla de Sant Benet i que ha de servir per “nodrir l’ànima”. Les classes s’imparteixen en anglès i tenen alumnes d’arreu del món que s’hi connecten per internet i, si ho volen, també de manera presencial. Amb la germana Teresa Forcades hem parlat dels objectius i del tarannà d’aquesta nova escola.

D’on surt la idea de crear aquest espai de formació humana? La trobàveu a faltar en l’àmbit universitari?

Tant la mare abadessa com jo vam estudiar Teologia als Estats Units. Allà vam fer experiència d'una Teologia totalment inserida a la universitat. Aquí fa uns anys no era habitual, que algú que està estudiant Física o Biologia o Literatura vingués a fer un crèdit a la Facultat de Teologia.

Potser sí que hi ha gent que hi va d'oient...

Sí, no vull dir que ara no es faci. Però crec que encara no té una integració tan plena com als Estats Units o a Alemanya. Hi ha una certa marginalització de la Teologia i dels estudis bíblics en el nostre context. És fruit d'unes raons històriques, però resulta en un empobriment per ambdues bandes: per la Teologia i la Bíblia, i per la cultura en general, per la gent jove que està estudiant i que no hi té accés.

Diria que això és el punt de partença. N'havíem parlat amb la Maria del Mar i quan ella va ser abadessa, en el moment en què jo vaig tenir l'exclaustració, també n'havíem dit alguna cosa. Va ser en tornar d'aquests tres anys d'exclaustració que m'ho va proposar seriosament.

En dieu escola monàstica.

Primer era "escola teològica". Vam pensar com ho volem fer, quina és la idea... També vam dir "hi ha d'haver escola de vida". Però era massa pretensions: com has d'ensenyar què és viure?! Si som un monestir, millor "escola monàstica", ja és aquest aprofundir en una tradició cristiana i humana. El monaquisme sempre ha estat l'arquetipus de qui busca una autoconsciència més profunda i una comprensió. Era adequat perquè som un monestir, i reunia aquesta part d'interès intel·lectual -hi ha hagut molts anys, i encara fins avui, el prestigi intel·lectual de la tradició monàstica-, i a l'escola ho unim a l'experiència de vida. I això és la gràcia.

A Europa hi ha d'altres referents similars?

No l'hem fet aquest estudi de mercat! [riu] Evidentment, hi ha monestirs fent coses similars, començant per aquí dalt [Montserrat]. Amb el màster, des del principi, la idea era el rigor intel·lectual màxim, interactuant amb d'altres aproximacions i àmbits culturals que no són pròpiament els d'una la facultat de Teologia.

Per això el tema de la literatura, la música i belles arts. En la literatura, hi ha un tema una mica personal: jo faig el programa 'Pàgines que m'han sorprès' a Ràdio Estel. És agafar textos i aprofundir-hi. Com si fos una Lectio Divina, però amb textos de la literatura, de coses que et toquen. A la Lectio diem "quan una frase t'afecta, allà t'atures", com amb els exercicis de **sant Ignasi**.

"SI ÉS ESCOLA DE VIDA, ÉS PER AJUDAR A VIURE LA COMPLEXITAT"

De música, aquí en gaudim moltes hores. I les belles arts per acabar de completar. Però hi ha una altra pota d'aquest màster. Esperem fer un pilot aquest curs afegint polítiques, filosofia i ciència i, si va bé, engagar l'any vinent el programa doble.

Comenceu ja.

Sí, aquest cap de setmana, del 3 al 5 de setembre, serà el pilot. El programa normal és d'octubre a

juny, un cap de setmana al mes. I les *spring-autumn lectures* són unes portes obertes. Aquest cap de setmana serà doble: **art** i **ciència**, amb la Bíblia i teologia comunes, així com la convivència i el diàleg final en què hi ha un mínim de tres professors i tots els estudiants. Aquest cap de setmana tenim dues professores que vénen de l'estranger: la professora **Pyschny** de Bíblia que ve de Berlín, i la professora **Guarnieri** de Literatura, que ve de Roma. Abans del diàleg final hi ha 45 minuts de silenci personal: *my pearls for the weekend*: amb què m'estic quedant?, què m'enduc a casa de valor?. D'això en diem "perles". La idea d'aquest cap de setmana és que el diàleg final sigui conjunt: ciències i art. Parla-rem de la por des de la perspectiva de ciència, filosofia, política, literatura, belles arts, música, Bíblia i teologia.

Sempre amb la Teologia i la Bíblia de fons?

Sí. Hi ha la possibilitat de fer el màster 'Coneixement, art i interioritat' o el màster 'Coneixement, ciència i interioritat'. Amb els mateixos temes i metodologia. Són caps de setmana amb cinc classes i pots acabar esgotat! Ara diuen que no, perquè hi posem estones de silenci entremig.

Fan de coixí.

I ajuden a metabolitzar. *L'input* és major del que pots abastar. La intenció no és aclaparar ningú, però sí evitar el didactisme de l'"ara t'ho expliquem". No. Si és escola de vida, és per dir que el món és complicat i ajudar a viure aquesta complexitat. Com més aprofundeixes en un tema, més saps que no saps. Agafem això de **Sòcrates** i la metodologia de la perla va en aquest sentit.

Què és la metodologia de la perla?

Un dels temes que tractem és l'amor, què és l'amor? Ningú no ho pot definir ni explicar. Però hi ha coses que a mi m'han afectat. Productes culturals: llibres, obres d'art, passatges teològics, bíblics... Això es pot compartir i és molt interessant. Jo, si em dius amor i literatura, et dic aquesta novel·la. Són això, les classes. Al professor li demanem si té una perla en aquell tema. Són experts, la majoria doctors i professors de la universitat, molts. Però, a part de l'expertesa, que la busquem i la valorem, no n'hi ha prou amb què siguis professor d'universitat. Has de tenir una perla. Una cosa que et faci vibrar. Si no la tens, no pots ser professor

d'aquesta escola, perquè creiem que hi ha coses que es transmeten amb la vida mateixa, no només amb la part intel·lectual. I sense desmerèixer la part intel·lectual. Aquest és el repte. És un equilibri i una potenciació.

"NO POTS SUPOSAR QUE TOTHOM SAP QUI ÉS LA VERGE MARIA, PERQUÈ HI HA GENT QUE NO HO SAP"

Què busquen els estudiants a la vostra escola?

Són gent que busca nodrir l'ànima. I valoren que sigui una cosa seriosa. Els fem treballar bastant. Als alumnes els demanem que vinguin de la universitat. Però pots venir sense saber res de Bíblia. Tots els professors comencen el seu tema de zero; el que passa és que al cap de cinc minuts són ben amunt. És com ho fan a Estats Units i ho valoro molt. Sempre partim de la diversitat de gent: no pots suposar que tothom sap qui és la Verge Maria, perquè hi ha gent que no ho sap. Però al cap de ben poc, estàs parlant d'alguna cosa profunda de mario-

logia que no es pot pressuposar que tots els catòlics la sàpiguen. I ja estàs obrint una discussió d'especialista.

Una de les professores que tenim de Bíblia, **Silke Petersen**, de la Universitat d'Hamburg, ho fa perfecte: comença de zero i al cap de poc ja estàs a l'evangeli de Joan i discutint d'un tema d'especialista, però no has perdut ningú pel camí. És molt emocionant.

De música, en profunditat, molta gent no en sap. El professor i pianista **Emili Brugalla** analitza una obra d'**Alfred Schnittke**. Jo no n'havia sentit mai a parlar: formava part d'un grup de músics que estaven sota un puny ferri a la Unió Soviètica, que no els deixava expressar l'espiritualitat en música. Hi havia unes directrius de govern fixades i tot el que fos espiritual, místic i cristià estava reprimat. Schnittke va fer moltes obres i amb el professor de música vam comentar un rèquiem i és apassionant. "Aquí entra el pedal, aquí hi ha un eco i aquí ha fet un canvi de tonalitat...". Jo, aquí, apreng alguna cosa de la por i de com reverbera amb el gong i com es resol després. Les classes volen ser de tanta profunditat com sigui possible.

N'esteu satisfetes?

Sí, està sent molt bonic i, per a mi, sorprenent, veure com ho viuen els professors. Pensava en els alumnes, però no tenia en el focus com ho viurien els professors. N'hi ha 20, i per a ells és una oportunitat de fer una cosa que, si no, no podrien fer. Això els ha agradat molt.

A Sinclètica els donem un tema i els demanem: "prepara una perla", una cosa que a tu personalment et faci vibrar, que t'hagi afectat de veritat. Els 18 temes que hi ha són una seqüència lògica, basada en la Regla de Sant Benet.

Per on comenceu?

Comencem amb el coneix-te a tu mateix. És a l'oracle de Delfos, però també a la Regla de Sant Benet. Aquesta escola té una pressuposició antropològica: que tots els éssers humans estem fets de la mateixa pasta. Siguis on siguis, estem fets a imatge de Déu i un Déu que és amor. Aquest coneix-te a tu mateix ens porta, inevitablement, a l'amor. Si t'estimen i estimes ja no et preguntes què hi has vingut a fer al món. Ho vius.

Amb aquesta escola mostreu ressons del cristianisme en d'altres referents culturals o en qualsevol estímul artístic, social, o fins i tot polític amb aquest nou mòdul que oferiu... És plantejar de nou el relat cristià?

Sí, però és bilateral. No busquem reposicionar... és que tenim molt a aprendre! Llegeixo, escolto i llavors entenc aquell passatge de l'evangeli de Joan millor. És aquest el lloc de la nostra escola, que és pròpiament cristià: no és només el de donar, sinó també el de rebre. Fem teologia i hi ha també la teologia musulmana, amb la professora **Farah Zeb**, de Londres, que va parlar de Jesús i de Maria des de la perspectiva de l'islam i amb la qual vam fer una classe conjunta sobre el silenci: jo soc la catòlica i vaig amb vel i ella és la musulmana i va sense. I a Bíblia tenim dues professores jueves. De moment no hi ha cap professor budista, perquè no hem buscat explícitament que sigui interreligiós. Però podria estar molt bé si hi hagués un professor budista i també podria fer literatura.

Què implica el màster?

Si ets oient, el que puguis o vulguis dedicar-hi. Si ets full-student, aquest màster demana

temps: com a mínim, 30 hores al mes. Hi ha cinc classes un cap de setmana al mes i cada classe demana 6 hores de treball previ. *Preliminary tasks*: llegir un llibre, escoltar un concert, mirar-te l'obra d'art, llegir-te un article... I després han de fer un *Paper*, contestant una pregunta: i la pregunta sempre està orientada, primer, a que ens demostris que has fet els deures. I després la part crítica. Després els estudiants fan els *Protocols* i les *Anticipacions*: cada classe que tenim no comença prenent la paraula el professor, sinó que abans parlen dos estudiants, cinc minuts cada un. Això ho he tret en part d'Alemanya, en diuen *protokoliren*. Resumeixen la classe anterior, com una acta, no només de continguts, sinó dir què va passar, què vam fer fa un mes.

Com es finança, l'escola?

L'escola no neix amb un gran pressupost. Ens van fer una donació amb aquesta finalitat que ens va permetre poder fer el campus virtual i fer arribar la fibra òptica al monestir. Com atraus els professors? Si algú li dius pots fer-me 9 classes et dirà que és impossible. Per això hi ha tants professors. Cada un fa dues classes a l'any. Al primer i al segon semestre. De setem-

bre a gener, cada mes els alumnes tenen un equip nou de professors.

La idea és que l'escola pugui funcionar amb les matrícules, però també que pugui haver-hi fins un 50% de persones amb beca. Ara tenim 14 *full-students* i 40 oients, la meitat becats per la mateixa escola i un per una fundació alemanya.

Parleu també sobre creativitat i sobre el fet que les persones són canals de Déu.

Dèiem que comencem amb el coneix-te amb tu mateix i la descoberta de l'amor. Amb dues classes ja hauríem acabat. Però no. Si descobreixes l'amor vas aprofundint, veus que t'han estimat primer. L'amor no neix de tu. Per això la tercera classe és la gràcia. Cadascú la viu com la viu. Tenim alumnes ateu o agnòstics. Els artistes parlen de la inspiració, que és una cosa que ve de fora. Imagina't tot un cap de setmana parlant de la gràcia des de la perspectiva de la literatura, les belles arts... La professora va parlar del càntic XXIII de *La Divina Comèdia* de Dante, quan diu que relaciona la gràcia amb la dona: què vol dir aquesta imatge femenina encarnant una gràcia que es viu com un do i que està més enllà del que pots controlar?

Què ve després de la gràcia?

Després d'haver experimentat que a tu t'han estimat primer ve la humilitat: el centre de l'amor, no soc jo. Després de la humilitat ve el silenci. Després, la paraula. Després, la comunitat. I després hi ha una cosa sense la qual no hi ha comunitat que s'aguanti, que és el perdó. I després del perdó, i no abans, ve la plenitud. Això és el primer any. És un màster de dos anys, però et pots incorporar el primer any o el segon.

I el segon any?

Tot són temes, per parella, que aprofundeixen els del primer any. Coneix-te a tu mateix: què l'aprofundeix? El patiment: quan pateixes, és quan et coneixes, a tu, als amics... El patiment com a font de coneixement.

"LA JOIA DEL COR NOMÉS VE QUAN POTS FER SILENCI, ESPAI PER ESCOLTAR, PERQUÈ ARRIBI UNA COSA NOVA DE FORA"

Com continua?

El que aprofundeix l'amor és la llibertat: no és un amor d'enganxament, sinó un amor que fa lliure. El que aprofundeix la gràcia, la veritat. Per santa **Teresa de Lisieux**, la veritat és la gràcia, que t'han estimat a tu primer, que ets un do. Després de la gràcia ve la humilitat i el que aprofundeix la humilitat és la pregària. I per a gent que no sigui creient pots entendre la pregària com una actitud vital: la pregària és situar-se davant de la vida esperant que et doni coses bones, i no només esperant-les, sinó demanant-les activament. Tu les demanaràs a Déu i l'altre, a la vida en general. És una actitud proactiva i receptiva.

I després?

El que aprofundeix el silenci en el segon any és la joia. L'alegria, l'entusiasme, la joia del cor només ve quan pots fer silenci: espai per escoltar, perquè arribi una cosa nova de fora. Quan arriba, això és la joia. Si ja t'ho saps i tot està apamat, la vida és una cosa molt avorrida. Jesús diu: "Tot ho faig nou". Aquesta cosa de

cada petó és nou si hi ha un amor viu. Després ve el tema de la paraula i el que l'aprofundeix és el sentit: quin sentit té la vida, quin sentit té la teva vida. Després ve la comunitat, i el que l'aprofundeix és el Shalom, la comunitat universal, la justícia, la pau. A continuació, el que aprofundeix el perdó és la innocència. Aquest poder mirar-nos els uns als altres i poder-hi veure la part que no està corrupte. La imatge de Déu en l'altre. I per últim: què aprofundeix la plenitud? L'aprofundeix un tema fonamental en la vida monàstica, que remet al coneix-te a tu mateix amb què s'inicia el programa, que és la solitud.

Com enteneu la solitud?

No com a aïllament, ni confinament, sinó la solitud del monjo, el *monos*, que vol dir unificat: el reconeixement vivencial, existencial, de la teva irreductibilitat personal, no des del tancament, sinó des d'on t pots aportar al món i formar part d'una comunió. És aquest espai de soledat, que a la vida ve una vegada i una altra; però que si no tens ben articulats fa que la plenitud se t'escapi sempre. És inassolible. Som pe-

legrins i estem caminant. Però aquesta solitud, entesa com a irreductibilitat personal, forma part de la trinitat. És una cosa viva i dinàmica.

La valoració del primer curs ha estat positiva?

Sí, però també hi ha hagut coses negatives. Ha estat un repte tècnic: ho fem presencial i en *streaming* i, per una sèrie de coses, ens vam quedar sense tècnic a la segona classe. Al final ho estem fent amb persones que no són professionals i ha calgut una corba d'aprenentatge. Tenim una mescladora, que ens ajuda amb temes de so. Fem l'*streaming* en directe, permetem que els alumnes interactuïn en directe amb la classe presencial. Els professors contesten i interactuen tant amb els alumnes presencials com amb els *on-line*. No és fàcil. Els alumnes han tingut molta paciència i ha sigut un patiment. Ara hem acabat bé. Ha sigut molt bonic veure els *full students* com han anat teixint lligams. I els sembla molt adequat que pugui existir la proposta de ciència, filosofia i política.

LAURA MOR -CR/SANT BENET DE MONTSERRAT

| LLEGIR AL WEB

Els monjos de Poblet se senten "avergonyits, adolorits i penedit"

"Ens cal reconèixer-nos avui avergonyits, adolorits i penedit perquè el dubte plana damunt nostre, perquè potser no hem fet el bé que volem sinó el mal que no voldríem haver fet". Així es va expressar l'abat, **Octavi Vilà**, en la missa conventual de diumenge 29 d'agost en relació al presumpte abús a una menor que afecta un monjo de la comunitat cistercenca. El cas el **va fer públic** el mateix monestir en un comunicat i hores d'ara està en procés d'investigació, per via civil i canònica.

L'abat va pronunciar una homilia serena en què va reiterar la seva obertura a col·laborar amb l'aclariment dels fets. Alhora, va fer una intervenció basada en els manaments i en la vivència cristiana. "La Paraula de Déu salva; no ens podem limitar a predicar-la; cal practicar-la", ha dit en obrir la reflexió.

Sense oblidar la presumpció d'innocència del religiós afectat, Octavi Vilà va reconèixer que "tots tenim quelcom a guarir, tots hem de néixer de nou, tots ens hem de purificar amb honestat de les males accions". Va dir també que sense aquesta guarició el testimoni d'amor dels cristians i del fet comunitari monàstic "és

pura façana, un esforç inútil o, pitjor encara, un judici fariseu del germà que ha caigut”.

En l'homilia va reiterar la contradicció que viuen com a religiosos en aquestes circumstàncies, tal com ja van apuntar en el comunicat de dijous. “Ens sentim profundament avergonyits perquè hem estat, al menys, pedra d'escàndol per als creients i per als no creients, quan hauríem de ser sempre tant sols missatgers de pau i generadors de serenor”.

“Al servei de la veritat”

També va dir que se senten “intensament adolorits perquè tal volta hem fet mal a un innocent, perquè tal volta hem fet mal a una família, perquè tal volta hem fet mal a tota l'Església i a molta altra gent”. Un dolor que també senten com a fraternitat “perquè un germà nostre està essent investigat”.

Com a responsable de la comunitat va insistir en la plena disposició amb les autoritats judicials i eclesiàstiques per resoldre el cas. Es va mostrar obert “al servei de la veritat” que, va dir, “és l'única que ens pot fer lliures”.

També va parlar de misericòrdia per l'afectat, seguint els principis evangèlics: “La misericòrdia també ha de prevaldre per a ell, acompanyant-lo espiritualment, procurant-li els mitjans per guarir les seves ferides, amb una defensa justa que ha d'emparar-lo fins a una resolució definitiva”.

L'abat va reiterar “el compromís i la voluntat decidida de lluitar contra tota mena d'abusos a l'Església” i també de fer del monestir de Poblet, “amb les oportunes mesures de prevenció, un lloc segur per tothom”. En aquest sentit, el monjo cistercenc es va fer seves les paraules del **papa Francesc** en relació a la necessitat de protegir els menors dins l'Església i d'actuar amb transparència i amb voluntat de conèixer la veritat. Vilà considera que “cal preguntar-li sempre a Jesús amb seriositat i honestedat ‘què ens vols dir amb el que ha passat?’”.

Podeu llegir l'homilia sencera, aquí:

Els manaments són per guardar-los i per posar-los en pràctica, tant sols així podem obrar honradament, sense fer mai cap mal al proïsme. La Paraula de Déu salva, te poder per a sal-

var-nos i és signe de salvació; però no ens podem limitar a escoltar-la, no ens podem limitar a predicar-la; cal practicar-la i guardar-nos nets de malícia, com ens ha dit sant Jaume en la segona lectura.

El monjo és aquell qui viu en contacte estret amb la Paraula, aquell qui la medita nit i dia, però ha de ser sobretot, com qualsevol cristià, qui la practica.

Per això ens sentim com a comunitat profundament avergonyits perquè l'ombra de la sospita plana sobre el que ha pogut ocórrer en aquesta església fa pocs dies. Perquè si un germà de comunitat comet una falta, quan pecca, en certa manera es pot dir que pecca tota la comunitat sigui per acció o per omissió i el superior ha de ser el primer en assumir-ho i darrera d'ell cada germà. És per això que ens sentim profundament avergonyits perquè hem estat, al menys, pedra d'escàndol per als creients i per als no creients, quan hauríem de ser sempre tant sols missatgers de pau i generadors de serenor en tot moment. Quan s'escandalitza no si val a invocar circumstàncies, moments o condicions; perquè el mal de l'escàndol no sap d'aquestes

coses, sols sap del dolor que poden acabar provocant les nostres accions i hem escandalitzat abans que a ningú a qui va observar un fet, que de ser cert, mai no s'hauria d'haver produït. Pequem de pensament, paraula, obra i omisió i és del nostre cor, com ens ha dit Jesús en l'Evangeli, que surten els pensaments dolents que ens porten a cometre accions que contaminen a l'home. Si honorem al Senyor amb els llavis però els nostres cors es mantenen lluny d'Ell, de res no val la lloança, esdevé així paraules buides; perquè per pregar cal posar-hi tot el cor i si el cor es mou cap a Déu les nostres obres no poden apartar-se d'Ell i sols el qui obra així, d'acord amb els preceptes del Senyor, mai no caurà, com ens ha dit el salmista.

Per això ens sentim com a comunitat intensament adolorits, perquè tal volta hem fet mal a un innocent, perquè tal volta hem fet mal a una família, perquè tal volta hem fet mal a tota l'Església i a molta altra gent. No podem afegir ni treure res als manaments del Senyor; no fer mal al proïsme ha de ser en tot moment el gran eix del nostre comportament, perquè tant sols així podem estimar a Déu i als germans com a nosaltres mateixos. Intensament adolorits també perquè un germà nostre està essent in-

vestigat i la misericòrdia també ha de prevaldre per a ell, acompanyant-lo espiritualment, procurant-li els mitjans per guarir les seves ferides, amb una defensa justa que ha d'emparar-lo fins a una resolució definitiva. Ens dol profundament l'ocorregut i manifestem el compromís i la voluntat decidida de lluitar contra tota mena d'abusos a l'Església i de fer d'aquest Monestir, amb les oportunes mesures de prevenció, un lloc segur per tothom. (Cf. **Comunicat 26 d'agost de 2021**).

Per això ens sentim com a comunitat humilment penedits pel que hàgim pogut fer malament. La misericòrdia del Senyor és immensa però no és mai un xec en blanc, per acollir-nos-hi cal penedir-nos, cal implorar el perdó amarat del propòsit d'esmena; sols així Déu ens escoltarà, tant sols així els germans ens podran acollir de nou confiats i refiats. En paraules del papa Francesc «de la mateixa manera que hem de prendre totes les mesures pràctiques que ens ofereix el sentit comú, les ciències i la societat, no hem de perdre de vista aquesta realitat i prendre les mesures espirituals que el mateix Senyor ens ensenya: humiliació, acte de contricció, oració, penitència. Aquesta és l'única manera de vèncer el mal. Així el va vèncer Jesús.» (24 de febrer de 2019).

Estamos avergonzados, con dolor y arrepentidos porqué la duda nos ensombrece con aquello que haya podido dar lugar a escándalo, por ello tenemos el máximo interés en que la justicia aclare los hechos y poder así llegar a la verdad que nos pueda hacer libres. La sanación llega únicamente cuando se conoce la verdad y es preciso apartar todo aquello que pueda ensombrecerla, con las consecuencias que esto tenga. Solo a partir de la verdad podremos avanzar esperanzados hacia el Señor. Como nos recuerda el Catecismo de la Iglesia Católica: «El octavo mandamiento prohíbe falsear la verdad en las relaciones con el prójimo. Este precepto moral deriva de la vocación del pueblo santo a ser testigo de su Dios, que es y que quiere la verdad. Las ofensas a la verdad expresan, mediante palabras o acciones, un rechazo a comprometerse con la rectitud moral: son infidelidades básicas frente a Dios y, en este sentido, socavan las bases de la Alianza.» (CIC 2464).

Sempre i en tot moment la veritat s'ha d'imposar i per tal d'esbrinar-la hem de posar al servei dels qui la cerquen, en els diferents àmbits, tots els elements que tinguem a l'abast, sense cap recança ni restricció. Al servei de la veritat, que és l'única que ens pot fer lliures, hi hem d'es-

merçar tots els esforços. Aquella veritat que Déu ja sap d'antuvi i que els homes hem de maldar per dilucidar, perquè la temptació de carregar als altres quelcom infamant, d'escampar calúmnies ens pot enterbolir l'ànima i cal evitar fins i tot aquells qui volent ajudar acaben per enterbolir la veritat.

Vivim en una societat de la imatge i correm el risc d'esdevenir tant sols espectadors, vivint un nou fariseisme, creient-nos justos sense mirar al fons del nostre propi cor. La fe no és viure en l'exterioritat, en l'aparença, és veure el que passa al nostre voltant sempre com una invitació a la conversió. Busquem sovint la pròpia justícia en les regles, les formes, les idees, les explicacions i en defenses corporativistes, tant se val que no corresponguin a la veritat; quan el que cal és treballar la misèria que rau en nosaltres per així néixer de nou. Tots tenim quelcom a guarir, tots hem de néixer de nou, tots ens hem de purificar amb honestedat de les males accions. Sense això, el nostre testimoni d'amor, també el comunitari en un monestir, és pura façana, un esforç inútil o, pitjor encara, un judi-

ci fariseu del germà que ha caigut. Cal preguntar-li sempre a Jesús amb seriositat i honestedat "què ens vols dir amb el que ha passat?".

Ens cal reconèixer-nos avui avergonyits, adolorits i peneditos perquè el dubte plana damunt nostre, perquè potser no hem fet el bé que volem sinó el mal que no voldríem haver fet, com diu sant Pau. Amb una única veu per a aquesta comunitat hem manifestat amb claredat i rotunditat l'obertura immediata de la investigació prèvia prevista en aquests casos pel Dret Canònic i la col·laboració amb les autoritats policials i judicials per tal d'aclarir els fets i depurar les responsabilitats que se'n poguessin derivar. (Cf. Comunicat 26 d'agost de 2021). La veritat al final sortirà a la llum i és això el que ens interessa a tots, això és el vertaderament important. Fins llavors tot seran ombres, dubtes, especulacions més o menys malintencionades o benintencionades.

En palabras del Papa Francisco: «Mirando hacia el futuro nunca será poco todo lo que se haga para generar una cultura capaz de evitar que

estas situaciones no solo no se repitan, sino que no encuentren espacios para ser encubiertas y perpetuarse. El dolor de las víctimas y sus familias es también nuestro dolor, por eso urge reafirmar una vez más nuestro compromiso para garantizar la protección de los menores y de los adultos en situación de vulnerabilidad.» (*Carta del papa Francisco sobre los abusos sexuales a menores*, agosto 2018).

Estem avergonyits, adolorits i peneditos per l'ombra del dubte del que hagin pogut fer malament, del que hagi pogut semblar a d'altres que hàgim fet malament, però confiem en primer lloc en la justícia i en darrer lloc i sempre en aquella Justícia, amb majúscules, final i definitiva que neix de Déu.

Octavi Vila, abat de Poblet

ta-tum

LLIBRES QUE BATEGUEN

www.ta-tum.com

LA PLATAFORMA DE LECTURA
ON LA LITERATURA
COBRA VIDA

BAULA

Mor Joan Torras, pintor d'un centenar d'esglésies a Catalunya

Amb la mateixa discreció amb la que ha viscut i ha pintat més d'un centenar d'esglésies i capelles de Catalunya, l'artista santfeliuenc **Joan Torras i Viver** ha mort aquest diumenge als 92 anys. L'enterrament ha tingut lloc aquest dimecres a la catedral parròquia de Sant Feliu de Llobregat.

Autor d'art sacre, és especialment significativa la seva obra mural i de vitralls en esglésies, capelles, escoles i santuaris a diversos punts del país. També era reconegut com a retratista, amb imatges destacades com la de **sant Ignasi** per a la Cova de Manresa o el retrat del beat **Pere Tarrés**, **Enric d'Ossó** o del bisbe **Joan Carrera**.

D'estil senzill, harmònic i respectuós, se'l valora per la capacitat expressiva, per la claredat del traç en el dibuix i pel seu ampli coneixement de recursos pictòrics. Torras explicava que **la seva obra neix** de l'emoció i del sentiment. I ha treballat des d'un llenguatge figuratiu, social i entenedor. Ha estat un dels referents en pintura mural contemporània de temàtica eclesial a Catalunya, juntament amb d'altres com en **Lluçia Navarro** o la nissaga familiar dels **Minguell**.

Una vida dedicada a l'art

Joan Torras va néixer a Sant Feliu de Llobregat l'any 1929. Va començar a dibuixar des de ben petit i al llarg de la seva infància i joventut passa per diversos estudis on aprèn i perfecciona la seva tècnica. L'any 1957 acaba els estudis de Belles Arts a Barcelona i es pren un parell d'anys per recórrer Europa i anar a les principals fonts de l'art del vell continent, un viatge que el durà a visitar països com França, Itàlia i Holanda.

Després de fer les seves primeres exposicions inicia un intens període dedicat a la pintura mural i d'art sacre que alternarà amb la pintura de cavallet, estil al qual es consagra decididament a partir de l'any 1966.

Torras prové d'una llinatge d'artistes. El seu besavi, **Tomàs Viver**, crea un important taller artístic de decoració a Sant Pere de Terrassa, i és un dels principals impulsors de les arts decoratives de la Terrassa industrial del segle XIX. El seu avi, **Pere Viver**, segueix l'estela i és un dels pintors més reconeguts de l'Escola Paisatgística de Terrassa. Un llegat que arriba fins a **Antònia Viver**, la mare de Joan Torras, qui sens dubte és la primera mestra del sant feliuenc.

Cronologia d'una extensa obra mural

Al llarg de 70 anys, Torras ha dut a terme una extensa obra mural civil i religiosa repartida arreu del territori català. A la parròquia de Sant Agustí de Barcelona Torras fa el seu primer mural, l'any 1949: "Bateig de Jesús". Al llarg de les següents dècades, l'autor de Sant Feliu deixa la seva empremta a la Parròquia de Sant Just a Sant Just Desvern (1952), la Parròquia de Santa Magdalena d'Esplugues de Llobregat (1953), a la Catedral de Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat (1955), a la Parròquia de Martorell (1956), a la Capella i residència de religioses de l'Hospital de Sant Pau (1957) i al Santuari de la Pietat d'Igualada (1959).

A la dècada dels anys 60, Torra es troba a l'esplendor de la seva obra mural. Produeix pràcticament dues obres anuals que il·lustren les parets de l'Asil Valldejuli de Barcelona (1961), a la Parròquia de Canyelles (1962), a la Parròquia de Banyeres del Penedès (1962), a la Parròquia de Dosrius, al Maresme, (1962), al Col·legi

de les R.R Mercedàries de Martorell (1962), a l'antiga capella de la Clínica Deixeus de Barcelona (1963), a la Parròquia de Navàs (1963), a la Parròquia de Sant Climent de Llobregat (1963), a la Parròquia de Santa Eulàlia de Mèrida, a l'Hospitalet (1964), a la Parròquia de la Beguda, a l'Anoia (1964). També a la Casa dels religiosos Carmelites a l'Hospitalet (1965), a la Parròquia de Martorelles (1966), al Col·legi Sant Pere ad Víncula, de Sant Feliu Llobregat (1967), a la Parròquia de Piera (1967), a la Parròquia de Sant Joan d'Horta de Barcelona (1967) i a la Parròquia de Sant Joan Maria Vianney, també a Barcelona (1969).

L'artista també va pintar murals a la Parròquia de Natzaret de Barcelona (1970), a la Parròquia de Vilassar de Dalt (1970), va tornar a la Catedral de Sant Feliu de Llobregat per fer la capella del Santíssim (1970), a la Parròquia de Navàs (1978), a la Parròquia de Sant Gregori Taumaturg de Barcelona (1991), va dirigir la restauració dels vitralls i el cancell de la Parròquia de Navàs (1996). L'any 1997 va fer els vitralls de

la cúpula de la Parròquia de Sant Carles Borromeo de Barcelona, va pintar el baptisteri de la Parròquia de Sant Gregori Taumaturg (1998), la capella de la Parròquia de Sant Vicenç de Sarrià (2002), els vitralls de la Parròquia de Vallcebre (2003), va fer el projecte de decoració i vitralls de la Capella del Santíssim a l'Església del Pla del Vent de Sant Joan Despí (2004). El mateix any va fer els projectes de decoració de la Capella del Beat Mn. Pere Tarrés i Claret a la Parròquia de Sant Vicenç de Sarrià (2004) i el mural "Jesús Ressuscitat" al baptisteri de la Catedral de Sant Llorenç del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat.

Les seves darreres obres murals van ser a la Parròquia de Sant Sebastià (2005), a la Parròquia de Sant Isidre Llauredor de L'Hospitalet de Llobregat (2006) i el tríptic de "Sant Llorenç i els pobres" al bisbat de Sant Feliu de Llobregat (2010).

Torna 'Amb fe de llibres', el club de lectura de Catalunya Religió

Inici de curs i retorn del club de lectura *Amb fe de llibres*, de Catalunya Religió. L'espai cultural de debat i diàleg sobre els llibres proposats per la redacció i que aquesta vegada han triat els participants de la primera edició del club a través d'una enquesta de participació. El club de lectura és un servei gratuït que requereix **inscripció prèvia**. Tindrà lloc un dimarts al mes a les sis de la tarda, en format online i amb una hora de durada.

**Teresa Guardans, Txell Feixas
i Josep Maria Esquirol**

El club de lectura s'iniciarà dimarts 5 d'octubre a les 18 h amb el llibre *Les claus del silenci*, de **Teresa**

Guardans. Seguirà el 2 de novembre amb *Dones valentes*, de **Txell Feixas**, i finalitzarà l'any el 14 de desembre amb el llibre *Humà més humà. Una antropologia de la ferida infinita*, de **J. M. Esquirol**. Són els tres llibres que han estat més votats pels lectors que van participar en el cicle del curs passat. També s'ha engegat un **concurs a Instagram** perquè qui s'hagi inscrit al club pugui poder guanyar un lot amb un exemplar de cada títol. Es poden consultar **les bases del concurs aquí**.

Amb fe de llibres

Amb fe de llibres proposa llegir obres que permetran generar un espai de lectors interessats

en connectar i connectar-se, en cercar també la fe en els llibres, sempre amb la mirada posada en l'actualitat i la realitat que ens envolta i configura. Una proposta lectora per aquells qui busquen i troben, també raons i arguments, històries, personatges o escenes que il·luminen creences i les fan més fondes i sòlides. Per fer-ho algunes de les sessions comptaran amb convidats especials que donaran el contrapunt a la lectura escollida. El mateix nom rep la nova secció de podcast en què col·laboradors de diversos punts del territori recomanaran llibres als lectors de Catalunya Religió amb una periodicitat setmanal.

Mathew Vattamattam, reelegit superior general dels claretians

El pare claretjà Mathew Vattamattam ha estat reelegit superior general de la congregació dels Missioners Claretians. El capítol té lloc des del 16 d'agost fins al 12 de setembre a Nemi, Roma, i compta amb la participació de quatre capitulars que provenen del territori de la Província de Sant Pau: el superior provincial, Ricard Costa-Jussà; Juan Martín Askaiturrieta Ezkurdia i Raymundo Adormeo, com a delegats provincials, i Carlos Sánchez, com a director del Centre d'Espiritualitat Claretiana, situat a Vic.

CLARETIANS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Ràdio Estel aposta per una programació generalista

Ràdio Estel, l'emissora de l'arquebisbat de Barcelona, ha presentat aquest dimecres la seva programació 2021-22 marcada per una renovació i una aposta per la informació social i religiosa. En un acte celebrat a la basílica de la Sagrada Família, s'han explicat les línies mestres de la nova Ràdio Estel. Un projecte per fer arribar el missatge cristià i humà a la societat de la mà de professionals consolidats i joves comunicadors.

ESGLÉSIA DE BARCELONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

S'elimina la limitació d'aforament als centres de culte

El Govern de la Generalitat ha anunciat que ja no hi haurà cap restricció en l'aforament als centres de culte. La mesura s'ha acordat en el consell executiu d'aquest dimarts i serà efectiva a partir de divendres. El Govern ha aixecat totes les restriccions que afecten a drets fonamentals com a dret a reunió (que ja no serà limitat a 10 persones), a manifestació, o la llibertat religiosa. Així, les celebracions religioses podran omplir tot l'aforament dels temples i locals on es realitzen, encara que s'hauran de mantenir les mesures de protecció habituals en espais tancats com la mascareta.

REDACCIÓ | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Fotografia: COPE.

Papa Francesc: “La unitat nacional mai es valorarà sense la reconciliació bàsica dels pobles”

El papa Francesc està més en forma que mai després de l'operació que el va deixar uns quants dies fora de joc. Així ho ha demostrat en l'entrevista emesa l'1 de setembre a la COPE, on va parlar durant més d'una hora amb el periodista Carlos Herrera. La conversa va deixar uns quants titulars. El pontífex va convidar l'Estat espanyol a plantejar-se “una reconciliació bàsica dels pobles” que ha d'anar per davant de la unitat nacional, ha agraït que “dos infermers m'han salvat la vida” i ha esvaït qualsevol dubte sobre una possible renúncia. L'entrevista també va tenir un silenci important: Francesc no ha manifestat si està preparant un viatge a Manresa, com havia insinuat en alguna ocasió, ja que Herrera no li ho va preguntar.

Qüestió nacional

Carlos Herrera va anar directe al gra i va preguntar al papa Francesc “quina actitud creu que s'ha d'adoptar davant un plantejament de ruptura [d'Espanya]”? Davant d'aquesta qüestió compromesa, Francesc va posar per davant “preguntar-se si s'han reconciliat amb la seva pròpia història”, un fet que el Papa va posar en dubte en el cas espanyol. Va recordar la història

del segle passat com a font de ferides socials i va convidar a “fugir de les ideologies”, però a no “claudicar de les pròpies conviccions”. “La unitat nacional és una expressió fascinant, però mai es valorarà sense la reconciliació bàsica dels pobles”, va sentenciar. Francesc també va posar deures als polítics: “Qualsevol govern, sigui del signe que sigui, ha de fer-se càrrec de la reconciliació (...) com a germans i no com a enemics”.

La conversió ecològica del papa Francesc

Al llarg de la conversa Francesc va explicar el seu procés de conversió ecològica. Tot va començar “escoltant els bisbes brasilers”, preocupats per la conservació de la natura i especialment de l'Amazònia. Aquest primer contacte, l'any 2007, el va recordar com el que va despertar la seva consciència ecològica i el va dur a preocupar-se cada vegada més en aquest àmbit. “Soc un convers en això”, va afirmar. Una

conversió que, ja al Vaticà, el va dur a reunir-se amb científics i teòlegs per tenir una paraula profètica al respecte.

Francesc també va deixar caure una anècdota sobre la publicació de la Laudato Si'. Mesos abans que la segona encíclica del seu pontificat veiés la llum, Francesc es va trobar a Estrasburg amb l'aleshores ministra de Medi Ambient, Ségolène Royal. La política, que s'havia assabentat del text que estava gestant el Pontífex, va demanar que n'avancés la data de publicació. “Necessitem suports [per a la cimera de París]”, ha confessat el Papa que li va dir la ministra. Francesc va accelerar l'escriptura per tenir l'encíclica a temps per a París, una trobada que ha qualificat com “el sùmmum de la presa de consciència mundial” que s'ha anat desinflant.

Amb la mirada a la següent conferència de l'ONU sobre el canvi climàtic, que se celebrarà

a Glasgow amb la presència del Papa si la salut li ho permet, l'argentí creu que és moment “d'aixecar mires i posar-nos en línia” per aturar l'emergència climàtica.

Enigma sobre Manresa

Fa poc més d'un any l'Ajuntament de Manresa i els jesuïtes responsables de la Cova es van entrevistar al Vaticà amb el Papa Francesc per tal de convidar-lo al 500 aniversari de l'estada de Sant Ignasi a la capital del Bages, un moment crucial en la conversió del sant. Des d'aleshores el Papa s'ha manifestat en alguna ocasió però mai ha estat clar. “Potser podré anar a Manresa” va dir a l'octubre. En aquesta ocasió tampoc ha donat nova informació al respecte, ja que Herrera no va preguntar al Papa Francesc per la seva visita a Manresa.

Sabadell Institucions Religioses i Tercer Sector

**Atenció personalitzada orientada al carisma
i a la missió de les institucions**

Assessorament en inversions, gestió del patrimoni, finançament preferent...
Estem al seu costat per oferir-li les solucions financeres que necessita a través
d'una àmplia gamma de productes i serveis adaptats al seu sector
i a la seva casuística particular.

Convenis

Condicions
preferents per a la seva
institució i les que
en depenguin.

Finançament

Terminis i condicions
personalitzats per
tirar endavant els seus
projectes.

Gestió

especialitzada

Un gestor estarà al seu
costat per ajudar-lo en
el seu dia a dia.

Més informació a
bancsabadell.com/institucionsreligioses
bancsabadell.com/tercersector

B Sabadell
Ser on siguis

“Treballar a Càritas és un repte i un regal”

Càritas Barcelona té tres espais polivalents actius a Barcelona l'Hospitalet i Santa Coloma i aquest setembre n'obren un quart a Badalona. “El projecte està pensat per donar resposta els dotze mesos l'any, però l'activitat cal que sigui organitzada i proposada a partir de les necessitats de la comunitat” ens informa la Mireia Milián, responsable del programa de famílies i infància d'aquesta entitat diocesana, que tampoc tanca per vacances.

La Mireia, que treballa a Càritas des de 2008, és treballadora social i psicòloga de formació, ha estat força temps acompanyant l'acció social de les parròquies, dinamitzant la tasca del voluntariat a la institució i assessorant psicopedagògicament als projectes de famílies i infància abans d'assumir la seva actual responsabilitat.

Durant el mes de juliol, els espais polivalents han estat oferint activitats de lleure pels infants. “Si no oferíssim aquest servei, molt probablement les famílies no podrien permetre's un casal d'estiu” –reflexiona–. “La idea d'aquestes activitats és que siguin obertes a tota la família, i que no només en gaudeixin els infants, sinó també els pares. D'altra banda, estem oberts a

qualsevol activitat que proposin les famílies, de manera que el projecte s'adapta a tot allò que pot ser positiu per generar comunitat”.

Aquests espais polivalents són molt recents, com se us va acudir d'obrir-los?

Va sorgir d'un procés de reflexió que s'inicia el maig de 2020, analitzant els punts forts i els punts febles dels nostres projectes d'atenció col·lectiva. Els professionals de l'acció social coincidien en demanar que es flexibilitzessin els projectes col·lectius, passant a atendre més persones i famílies, baixant el nivell d'intensitat en l'acompanyament i oferint espais de confort a persones que no els podien gaudir en els seus domicilis.

I per què, aquest nou plantejament?

Tot això es repensa per la realitat que ens estem trobant, que és la de persones i famílies amb dificultats per cobrir les necessitats materials (alimentació, habitatge...), i en moltes ocasions en situació administrativa irregular, cosa que els impedeix accedir a una feina regularitzada i a un seguit de drets socials. Un 66% de les perso-

nes ateses per Càritas no tenen una llar digna, estable o segura, i ens preocupen les situacions d'infrahabitatge i amuntegament. A més, la majoria de persones que atenem tenen una baixa autoestima per la situació que viuen, a més d'una xarxa relacional i social feble. Per tot això, creiem que els espais polivalents poden donar resposta a moltes d'aquestes problemàtiques.

Què hi venen a fer, aquí, els usuaris? A dinar, per exemple?

En aquests espais, no només s'hi cobreixen les necessitats materials, com podrien ser els àpats que ha de fer un infant, sinó també altres qüestions com un reforç escolar o l'acompanyament dels pares en la cerca de feina. La idea és poder intervenir en tots els nivells, i que les persones sentin que el projecte pot acompanyar-les de manera global.

La Mireia m'insisteix que aquests espais pretenen ser espais d'humanització i acollida, on les persones ateses puguin ser protagonistes de la seva gestió i “on trobin noves oportunitats de participació i de relació, esdevenint comu-

nitats generadores de sentit vital”. I també em fa notar que cada espai és un projecte obert al barri (o districte, o ciutat), molt basat en la proximitat. “Qualsevol persona o família pot participar, sigui orientada per algun professional o per iniciativa pròpia” —diu—. “Volem fugir de projectes on solament participin persones ja ateses per serveis assistencials, i creiem que la interacció amb altra gent del barri pot ser molt positiva per les persones que participen en els espais polivalents”.

Això vol dir que els que llegim això hi podem participar venint-hi. Em sembla molt bé!

I tant! Mira, no només des de l'amor fratern ens en sortirem, cal teixir xarxes de suport entre tots i totes. M'agradaria que els lectors escoltin altres veus, que s'apropin i en la mesura que puguin, que caminin amb nosaltres per construir una societat més justa i igualitària.

I tot això al costat de casa!

És que, per mi, entrar a treballar a Càritas va ser un repte i un regal. D'ençà que vaig iniciar els meus estudis i vaig anar coneixent el món

social, admirava la capacitat i flexibilitat de Càritas per crear projectes innovadors, adaptats a les necessitats de les persones més vulnerables, i volia participar-hi i aprendre. Després d'aquests tretze anys de viatge, segueixo admirant aquesta capacitat, i encara valoro més l'oportunitat de formar part d'aquesta gran família formada per les persones que confien en nosaltres, els voluntaris que aporten el seu temps, i els professionals que segueixen aprenent i desaprenent per millorar cada dia.

Em sembla que anem al moll de l'os de la fe, per aquest camí, oi?

Sí, el meu compromís es basa en l'amor, sobretot cap als més desfavorits. M'agrada molt la referència que fa el Papa Francesc quan ens parla del que és ser pobre. Pobre no és només aquell que no té diners, sinó també el que no té amics o família, el que pateix assetjament escolar o violència de qualsevol classe. Des d'aquest amor i compromís, sento que cal mirar com feia

Jesús, amb mirada acollidora i acompanyar totes aquestes realitats, intentant generar espais normalitzats, on ajudar a créixer en valors, i empoderant a les famílies perquè puguin ser les protagonistes del seu camí.

Doncs sí, en això no hi ha vacances.

RAMON BASSAS -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

La Maribel Matilla amb alguns dels participants als exercicis espirituals de l'ACO.

“Amb l'ACO entenc alguna cosa que em costava abans: El Regne de Déu”

La **Maribel Matilla** fa deu anys que és de l'**Acció Catòlica Obrera** (ACO) però fins aquest estiu no ha pogut participar als **exercicis espirituals** que el moviment celebra cada agost. “Fer-los en família, si no hi ha el mateix interès comú en fer aquesta aturada i treball interior, és difícil. Però aquest any en aquestes dates estava sola, de vacances i em vaig engrescar perquè l'ànima m'ho demanava” —em diu—. “després gaudiré dels meus fills, que són preciosos i de la meua família, i de les amigues quan pugui. Els exercicis els espero amb goig, no per trobar cap la solució a res sinó perquè ha estat un any desgastant i necessito aturar-me i tenir calma, sentir-me, netejar si cal, escoltar-me i escoltar, compartir i reomplir perquè tot continuarà al setembre”.

Perquè la Maribel és infermera de pediatria des de fa trenta anys, i està molt vinculada a les qüestions de la lactància i el vincle. “Treballo a l'atenció primària de salut, i d'un temps ençà, de vegades, ara menys, faig activitats d'acompanyament i atenció que no tenen cabuda al sistema públic: tacte nutritiu a través del massatge, lactància, reflexologia...” Els infermers porten un any i mig al límit i no m'estranya que busqui aquesta calma.

“Ens trobem desbordats, per exemple, perquè ara hem d’afegir les proves de detecció, i seguiments, i sort tenim de les unitats de covid!” –explica–. “Però mantenim les atencions telefòniques, o de correu electrònic, que teníem durant la pandèmia; no en la mateixa quantitat però molt més que abans de l’inici del covid i les hores són limitades. I les persones necessiten respostes que de vegades no els arriben quan volen.”

I vulguis que no, t’ho emportes a casa, tot això

Sí. Des de fora pot semblar que els professionals marxem a casa i ens n’oblidem, però també ens afecta. I, a més, és que des de fa un any fem dobles jornades. Primer semblava que seria un trimestre i ara no saben quan s’acabarà. Al final, quan tens temps lliure ja no saps què vols fer ni què necessites. Molts dies només puc estar quieta o anar-me’n a caminar. Llegir em costa. Però si no treballo, no em perdo les eucaristies el cap de setmana.

Parlem dels exercicis. Fa molt de temps que l’ACO en fa?

Doncs mira, no ho sé ben bé. Jo encara estic aprenent de la història del moviment, que va

néixer als inicis dels anys seixanta, al voltant de famílies treballadores que buscaven Jesús en el dia a dia. Compartir el temps lliure de vacances era una manera de fer comunitat i compartir, a més de ser enriquidor i aprofundir en el coneixement de Jesús. També ho feien en les celebracions de la resta dels temps pasquals de l’any, de fet ho continuem fent ara i ha estat una sort, sincerament, durant aquest temps de pandèmia que ens hem adaptat a les noves tecnologies per estar més a prop entre nosaltres.

I com funcionen?

Són uns dies, cinc en concret, als Hostalets de Balenyà a una casa d’espiritualitat de les Germanes Filipenses. Hi ha un temps de treball personal a partir d’una introducció que aquest any la farà **Pepe Rodado** director del Secretariat Interdiocesà de Pastoral Obrera de Catalunya i consiliari de l’ACO a la zona de Nou Barris (Barcelona). Després s’hi celebra l’eucaristia i un temps per compartir. Aquest any, la prioritat del curs de l’ACO és “Jo soc el cep i vosaltres sou els sarments” (el verset de **Joan 15, 5**) i es tindrà en compte aquest temps viscut de pandèmia amb experiències de malaltia, pèrdua, patiment, marginació, soledat i de coses que no pensàvem mai que passarien.

Doncs em sembla molt bé parlar de tot el que ens ha passat en uns exercicis. Com veus ara tot el que passa amb la pandèmia?

Mira, de fet tot això continua. I hem d’estar molt atents perquè no ens només el tema sanitari, sinó el social, el del treball, deixar maneres de fer que no ens han aportat res i comprometre’ns a fer les coses diferents ara que hem tornar a l’activitat. A la web de l’ACO han recollit unes paraules del Papa Francesc, al juliol, que són clares: “Amb les presses de tornar a una major activitat econòmica a la fi de l’amenaça del Covid-19, evitem les passades fixacions en el benefici, l’aïllacionisme i el nacionalisme, el consumisme cec i la negació de les clares evidències que apunten a la discriminació dels nostres germans i germanes”. També penso que ens hem de cuidar, i en aquest moment penso més mentalment que físicament.

Com va ser que et fessis de l’ACO?

Vaig estudiar infermeria perquè volia cuidar, acompanyar- I volia anar a la universitat per fer-ho des del millor coneixement científic en relacions humanes i salut. Quan vaig poder escollir destí vaig anar a una zona deprimida so-

cialment, vaig pensar que com no aniria al tercer món podia fer la meva tasca aquí. De fet jo també participo en diverses associacions sense ànim de lucre com a voluntària: un grup de suport en lactància al Baix Llobregat, una associació per promoure la lactància materna, una altra per promoure el tacte nutritiu a les famílies... Al barri estic intentant aprendre de moviments cooperatius de consum i socials. També feia catequesi, que ara no puc pels horaris. A l'ACO em vaig implicar des d'un amic amb el que havien compartit un altre grup de reflexió.

I cap allà

Em va enganxar en un moment que em costava poder fer coincidir les ensenyances de l'Evangeli i el que era la meva vida diària. No sabia com fer-ho i em preocupava. De fet, encara em passa. En un principi, ho volia fer amb la meva parella, però ell començava una crisi de fe i no es va animar. Tenia els fills mitjans d'edat però vaig fer l'esforç i estic molt satisfeta d'haver-ho

fet. A l'ACO he trobat una bonica família, una comunitat d'iguals. Bé trobo no iguals perquè penso que els grans són una gran font de saviesa i no em canso d'escoltar com era la seva lluita obrera i cristiana i les aportacions que fan a les trobades. Quan fas **revisió de vida** i arribes al jutjar i trobes sempre en l'Evangeli, la resposta de Jesús a les actituds que estàs reflexionant, que ens estant incomodant o que no entenem i que ens proposa millorar, en el 2021! entenc alguna cosa que em costava abans: El Regne de Déu.

I tot aquest terrabastall en el teu àmbit laboral t'ha permès de continuar?

Em costa assistir a les trobades, sí. També per això aprofito ara que puc. I el meu grup de trobada va canviar l'horari perquè jo pogués arribar. No els agrairé mai prou perquè han estat un suport imprescindible aquest últims temps amb les revisions de vida i el treball del curs.

Aquesta conversa la vam tenir abans d'anar als exercicis. La truco.

I què, com ha anat?– que li dic.

M'ha ajudat molt anar-hi. He pogut posar pau i calma amb el meu esperit. Connectar-me amb Déu, deixar-me estimar, iniciar un camí. Ho recomano a tothom i penso que, ho necessiti o no anímicament, intentaré anar-hi l'any que ve. Els moments de compartir amb el grup són meravellosos i és molt recomanable la neteja interior que es produeix.

Persones integrals

**JOSEP GALLIFA
A UNIVERSITAS**

En les institucions educatives estem en temps de preparació de l'inici del nou curs acadèmic, temps de propòsits, projectes i de renovada il·lusió. Encara amb incerteses sobre la situació sanitària, però ja amb el bagatge i experiència de cursos anteriors, veient més llum que ombres per unes millors perspectives sanitàries. I amb esperança pel futur.

Com en cada inici de curs, és bo de recordar-nos el "per a què" principal de l'educació i la formació, estiguem en el nivell educatiu en que estiguem i sigui quina sigui la nostra especialitat. No és altre que el de promoure el desenvolupament integral de les persones. Pot ser doncs

interessant fer una breu reflexió sobre què és el desenvolupament integral, o què és una persona integral.

En aquest sentit, un autor que no és pas cristià, Paul-Clément Jagot, escriptor francès del segle passat, definia el tipus humà integral com aquell que és apte per a concebre i manifestar cinc tipus de nocions. En fem una petita síntesi:

—Concretes. Es tracta de l'àmbit dels cinc sentits per a captar la realitat a través de les sensacions. Aquí s'inclou la dimensió instintiva i part biològica i per tant de salut corporal, tant en primer pla en aquests temps.

–Sensitives. Emocionals, en les que es tracta de, a partir de les impressions, formar-se un judici. És el que Jung denomina com a “Feeling”, no és només sentir, sinó que també són les “raons del cor” i el que coneixem com a intel·ligència emocional.

–Realitzadores. En aquesta dimensió, diu Jagot, cal aplicar mètode i claredat. És l'àmbit del pensament aplicat, encaminat a la *poiesis* (podem dir-ne creativitat o innovació) pròpia les ciències productives d'Aristòtil, però també és l'àmbit de les ciències teorètiques i del pensament lògic abstracte de les ciències i la tècnica com les entenem avui.

–Ideològiques. Capacitats pel pensament argumentatiu, especulatiu, retòric, també per a la raó pràctica, o la *praxis* d'Aristòtil. Suposa també tenir les bases per a la moral racional, encaminada a la *phronesis*, o perfeccionament del caràcter.

–Espirituals. Comprensió del caràcter evolutiu de la consciència i el desenvolupament humà i participació en etapes avançades d'aquest desenvolupament. Per posar un autor no cristià, també va tractar-ne Aristòtil en la seva Teologia o ciència primera.

Es difícil tenir un desenvolupament avançat en totes les dimensions esmentades, tanmateix és un camí. A nivell personal, moltes vegades aprofundint en una de les dimensions es va trobant la necessitat d'aprofundir en les altres. Tanmateix una persona que desenvolupés molt una de les dimensions però deixés totalment de banda les altres, a parer de Jagot, potser seria un excel·lent especialista però no una persona integral.

En les institucions educatives i formatives treballem en equip. Estem tots en camí, cadascú amb el seu bagatge i la seva riquesa. Es tracta doncs, des d'una pluralitat, de fer viure aquestes dimensions, des del lloc on s'estigui, potser parcialment en cada cas, però el que és important, sense perdre la visió de conjunt. Per contribuir entre tots a fer que les nostres institucions siguin també integrals, es a dir contribueixin al desenvolupament humà integral de tots els que en formem part. Que així sigui en aquest curs que ara comença.

Molt bon curs a tothom!

L'Església espera que Novell demani una dispensa de les seves obligacions episcopals
DC, 8/09/2021 | LA VANGUARDIA

Una gran grua extreu el frontal florentí de la Seu de Manresa per a la seva restauració
DV, 10/09/2021 | REGIÓ 7

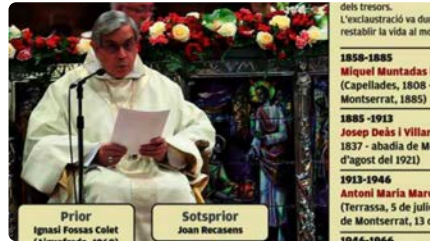
Blanes retira una clau de volta del Palau Vescomtal pels actes vandàlics
DC, 8/07/2021 | DIARI DE GIRONA

Arranca el segon Festival Llavors a Santa Maria de les Franqueses
DJ, 9/07/2021 | SEGRE

El Papa es reconcilia amb els jueus després d'una picabaralla sobre la Torà
DM, 7/09/2021 | LA RAZÓN

Montserrat, a punt per a la successió de l'abat Soler
DM, 7/09/2021 | EL PUNT AVUI

Una parròquia de Lleida no pot pagar la llum i demana ajuda per evitar tancar l'església
DM, 7/09/2021 | SEGRE

Reus és el municipi amb més confessions religioses de tota la província, una desena
DM, 7/09/2021 | DIARI DE TARRAGONA

Fundació Pere Tarrés
@Fundperetares

A Manresa les escoles bressol municipals que porta la Fundació Pere Tarrés també han obert avui les seves portes als infants de 0 a 3 anys i a les seves famílies

Traducir Tweet

18:28 · 09 sept. 21 · Twitter for Android

Vedruna Catalunya Ed
@VedrunaCat

Ara mateix, trobada amb les #famílies de les escoles @VedrunaCat En aquest començament de curs, renovem la il·lusió i la mirada amb tots vosaltres! #intensament #escolapropera #gràcies #ampa

Traducir Tweet

ampavedrunavall y 9 más
19:44 · 07 sept. 21 · Twitter Web App

La Sagrada Família
@lsagradafamilia

Cinc generacions són les que han vist l'evolució del temple a Barcelona. Us deixem una comparativa dels anys 1920 i 2020 que ens mostra l'evolució del gran somni de Gaudí

[Font: Arxiu Mas]

Traducir Tweet

15:52 · 09 sept. 21 · Twitter Web App

IQS
@IQSBarcelona

Las universidades y centros de UNIJES consolidan una posición de liderazgo en rankings, tanto nacionales como internacionales. @unijes

unijes.net
Las universidades y centros de UNIJES consolidan su liderazgo en Rankings - UNIJES

11:55 · 28 jul. 21 · Buffer

EscolaniaMontserrat
@EscolaniaMont

Els escolans van quedar fascinats en veure el nou CD de l'Escolania "Ressons de la nostra terra". Us convidem a escoltar-lo i gaudir-lo.

Traducir Tweet

8:35 · 07 sept. 21 · Twitter for Android

Libreria Claret
@LibreriaClaret

Avui ha començat @LaSetmana del Llibre en català. Ens podreu trobar al mòdul 9 del Moll de la Fusta! Us compartim algunes fotos de l'aparador que hem decorat amb motius de #LaSetmana21 #elcatalàdeixavolar!

Traducir Tweet

La Setmana
16:22 · 10 sept. 21 · Twitter Web App

Escola Pia Nostra Senyora
@epnsdiputacio

Avui celebrem el claustre d' inici de curs. ON VOLEM SER?

- Reptes
- Pla de retorn
- Projectes nous
- Nous companys

"Qui no sap on va, pot acabar en qualsevol lloc"
FEM AQUEST CAMÍ JUNTS!
#curs2122 @escolapiacat

Traducir Tweet

14:52 · 07 sept. 21 · Twitter for Android

Blanquerna
@Blanquerna

El pròxim 15/09 a les 11h, l'@ObsBlanquerna presenta la Càtedra de Llibertat Religiosa i de Consciència @llibreligiosa amb @YvonneGriley, @JM_Carbonell i @miriamdiez

1 Acte en obert i en línia. Confirma aquí: catedrallib.ertatreligiosa.com/blanquerna.url.edu
blanquerna.edu/ca/noticies/pr...

Traducir Tweet

Tú y 8 más
13:15 · 09 sept. 21 · Twitter Web App

Escoles FEDAC
@EscolesFEDAC

Homenatgem amb emoció els educadors FEDAC que s'han jubilat en els cursos 20219-20 i 2020-21. Gràcies, moltes gràcies, per la vostra dedicació, el vostre talent i per haver fet aflorar el talent dels altres. Les #escolesFEDAC seran sempre la casa vostra! #passióxeducar

Traducir Tweet

19:30 · 09 sept. 21 · Twitter for Android

Abadia de Montserrat
@montserratinfo

Encara tenim places disponibles per al curs «La Regla de sant Benet: Una proposta d'espiritualitat per al món d'avui», en doble format: tres caps de setmana presencials a Montserrat combinat amb sessions no presencials. Més informació a

Traducir Tweet

abadiamontserrat.cat
La Regla de sant Benet: Una proposta d'espiritualitat per al món d'avui - Abadia de ...
16:07 · 06 sept. 21 · Hootsuite Inc.

La Salle Comtal
@LaSalleComtal

#NouCursLaSalle #EstàsACasa Benvinguts al curs 2021-2022. A La Salle comencem amb alegria per haver preparat la casa perquè tots ens sentim a gust. Acollir, acceptar i fer sentir a l'altra part i tot serà la nostra missió durant els mesos que ens esperen. #MiraMésEnLlà

Traducir Tweet

2021-2022
BENVINGUTS AL NOU CURS
Nous reptes, noves il·lusions, però la mateixa voluntat perquè sentis que estàs a casa.
La Salle
13:28 · 06 sept. 21 · Twitter Web App

Jesuits Catalunya
@jesuitescat

La seva manera de fer-se "esclau dels esclaus" és un impuls per què la nostra tasca evangelitzadora tingui sempre en compte els últims, i totes les cadenes que queden per trencar. Alexis Bueno SJ a @JesuitsGlobal sobre Sant Pere Claver.

Traducir Tweet

jesuits.global
San Pedro Claver sigue inspirando a los jesuitas en Cataluña | The Society of Jesus
11:52 · 09 sept. 21 · Twitter Web App

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Direcció: Laura Mor i Iriarte. **Redacció:** Glòria Barrete, Ignasi Escudero i Jordi Llistnerri. **Edició paper:** Macià Grau. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, Valentina Laferrara, Xavier Memba, Lucía Montobbio, Víctor Rodríguez, Alba Sabaté, Roger Vilaclara. **Adreça:** Carrer dels Lledó, 11. 08002 Barcelona.

Telèfon: 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat. **Publicitat:** Paris Grau | comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Carles Duarte (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Oriol Llop, Manuel Manonelles, Noemí Ubach, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

Amb el suport de:

